

Poznámka k Máchovu teoretickému projektu předmětu vědy o lidských vztazích.

V č. 3 Sociologického časopisu uveřejnil K. Mácha teoretický projekt předmětu vědy o lidských vztazích.

Aniž bych se chtěl vyjádřit k meritů tohoto, podle mého názoru, velmi zajímavého a podnětného projektu a aniž bych chtěl provést hlubší kritický rozbor věci, rád bych uvedl jednu kritickou připomínku, která má při čtení článku napadla.

S. Mácha správně poukazuje v článku na dosti obsáhlou literaturu — převážně zahraniční —, na jejíž myšlenkové podněty se odvolává a z jejíhož studia projekt vyplynul. Zarazil mne však fakt, že v článku se autor vůbec nezmiňuje o polském mysliteli Adamu Schaffovi, kterého při marxisticky orientovaném studiu této problematiky nelze podle mého názoru vůbec obejít. Fakt, že byl Schaff pomínut, je tím více zarážející, že Schaffova práce *Filosofie člověka* vyšla také u nás, a to ve slovenském překladu. A tu se dotýkáme problému, zdá se, širšího, který je vlastním důvodem této poznámky.

Praxe naší vědecké překladatelské ediční činnosti přijala zásadu, že to, co vyjde v překladu českém, nebude vydáváno v překladu slovenském a naopak, co vyjde slovensky, že nebude vydáváno česky.

Tato zásada je jistě správná, jak ekonomicky, tak z hlediska využití našich překladatelských možností; avšak aby se stala nikoliv

brzdou, ale znásobením našich možností, je nutno překonat u českých vědeckých pracovníků zvyk, který by bylo možno stručně vyjádřit větou „slovakia non leguntur“.

Slovenští vědečtí pracovníci sledují česky vyšlé publikace jistě s mnohem větší pozorností, než činí čeští pracovníci se slovensky vyšlými publikacemi. Tato situace je residuem z minulosti, kdy slovenské publikace vzhledem k celkovému zaostávání Slovenska nebývaly na vysoké úrovni, což však dnes je už dávno překonáno. Podceňování slovenské ediční činnosti dnes, kdy namnoze slovenská ediční činnost, zejména v oboru společenských věd, svou pohotovostí i předčí činnost českých nakladatelství, je jistě jevem nezdravým a škodlivým.

Bylo by snad ještě možné namítnout, že slovenské publikace nejsou v mnoha českých knihkupectvích k dostání, a že tak znalost slovensky vydané literatury je tímto faktem bržděna. To je snad pravda, ale tento fakt je podle mého názoru sekundární, protože knihkupectví neobjednávají právě tu literaturu, která je neprodejná. Zvýší-li se zájem o slovensky vydané publikace, jistě se tomu časem přizpůsobí i knihkupecký trh.

Vrátíme-li se tedy k článku, z něž jsme vyšli, zaráží nás, že se uvádí o předmětu článku různá literatura zahraniční, ale literatura, která se rovněž předmětu článku dotýká a vyšla u nás ve slovenštině, se pomíjí.

Dr Dušan Slávik